

KATOLIKA MONDO

Universala Organo por tut-

oficiala internacia organo de „Internacio Katolika“ (IKA),
de „Mondjunularo Katolika“ (MOKA).

mondaj interesoj katolikaj

de „Internacia Katolika Esperanto Oficejo“ (IKEO)
kaj de „Blanka kruco“ (Internacia misio katolika)

Numero 2, 1922/23

II. Kolekto 1922/23

La Papo predikas al la naciaro.

Laŭdata estu Jesu-Kristo.*)

Plej bone rimarkis Lia Eminenco Moŝto, la kardinala protektoro, ke senĉesa serio de 25 kongresoj antaŭiris la hodiaŭan, kiu nun, post longa intertempo, kaŭzita per la malĝoja milito kun ĝiaj grandegaj revolucioj, ĉi tiu terurega al la tuta homaro sendita skurĝo de sango kaj fajro, kiel la 26-a kongreso malfermas novan serion.

Cio, kio komencas aŭ rekomencas manifestas specialan solecon kaj grandecon, kio estas garantio por estonteco. Tial ni estas certaj, ke ni tute ne trompas nin, se la hodiaŭa festo ŝajnas al ni inda, ke ĝi altiru nian atenton kaj se ni en tio vidas kialon por plej belaj esperoj. Mi volas diri, ke per la komenco de la glora serio de eŭharistiaj kongresoj kun la graco de Dio kaj la senfina beneco de la eŭharistia koro de Jesuo tiu perfekta repaciĝo fakte devas rekomenci kaj rekomencos, kio estas la unua kaj necesega kondiĉo por ĉiu socia renoviĝo. En la reveno de la socio al Jesu-Kristo, kaj en la reveno de Jesu-Kristo al la socio: jen tie oni devas serĉi la fonton por tia rekonstruo socia, renoviĝo, kiu estas la plej vera kaj solida substanco por ĉiu alia rekonstruado.

La homa fiero kaj la troaŭgito de la homa spirito Jesuon forpelis kaj ekzilis el la socio en la solecajn tabernaklojn. Kaj la aŭda soifo je nurejoj bonaĵoj disigis, kolektis la korojn kaj nutris la reciprokan malamon. Tuj, kiam Jesuo estis forigita el la socio, la homaro perdis la pacon. Kie trovi rimedon? En la sankta Eŭharistio, en la solena rekono de la plej sankta Sakramento, de la plej dia el ĉiuj diaj aĵoj... Tie kvietigas la koroj, tie sinretrovas la malamajikaj fratoj: la granduloj kaj malgranduloj, sinjoroj kaj servistoj, la regantoj kaj la subuloj...

Jes, Jesuo sole povas alporti tiun pacon, kiun ĉiuj daŭre serĉas, ĉar ĝi ankoraŭ ne rekomencis... la pacon, kiun la mondo ne povas doni...

Tiun Jesuon vi invitis kaj li aŭdis vian voĉon. El ĉiuj terpartoj vi kunvenis kaj li mem ĉeestas inter

*) Okaze de malferma kunveno de la grandioza eŭharistia kongreso en Romo, Lia Papa Moŝto salutis la kongresanojn per granda parolado, direktata al la tutmonda katolikaro. Bedaŭrinde la naciaj gazetoj plej ofte silentis pri tiuj admirindaj vortoj, kiuj ŝajnas esti grava klarigo de la universala programo de la Papo por la moderna tempo, ni tie ripetis la ĉefajn ideojn.

Kie estas amo, tie estas ankaŭ Dio.

De Leo Tolstoj.

Iufoje Marteno profundigis en la libron ĝis la malfrua nokto. Li ĵus legis en evangelio de Luko. Li legis la sesan ĉapitron kaj ankaŭ la versojn: Al tiu, kiu frapas vin sur la vango, prezentu ankaŭ la alian; kaj de tiu, kiu prenas, vian mantelon, ne detenu vian tunikon. Donu al ĉiu, kiu postulas de vi; kaj de tiu, kiu forprenas vian posedigaĵon, ne repostulu ilin. Kaj, kiel vi volas, ke homoj faru al vi, faru ankaŭ al ili simile.

Kaj li legis ankaŭ pli poste la versojn, kie la Sinjoro diras:

„Kaj kiel vi min vokas Sinjoro, Sinjoro, kaj ne faras tion, kion mi diras? Ĉiu, kiu venas al mi kaj aŭdas miajn parolojn kaj faras ilin, mi montras al vi, kiun li similas. Li similas al homo konstruanta domon, kiu fosis kaj profunde kavis kaj metis fundamenton sur la roko. Kaj, kiam superakvigito okazis, la rivero sin ĵetis kontraŭ tiu domo kaj ne povis ĝin ŝanceli, ĉar ĝi estis bone konstruita. Sed tiu, kiu aŭdas kaj ne faras, similas homon, kiu konstruis domon sur la tero sen fundamento, kontraŭ kiu la rivero sin ĵetis, kaj baldaŭ ĝi disfalas, kaj la ruino de tiu domo estis granda.“

Leginte ĉi tiujn vortojn, Avdejiĉ fariĝis ĝoja. Li deprenis siajn okulvitrojn, metis ilin sur la libron, apogis la kubutojn sur la tablon kaj estigis pensema. Kaj li komparis sian vivon kun tiuj vortoj, kaj li pensis por si:

„Kaj mia domo? Ĉu ĝi estas konstruita sur roko aŭ sur sablo? Bone, se sur roko! Tiam oni estas tiel senzorga, kiam oni estas sola, kaj oni kredas,

vi. Forirante el la soleco de la tabernakloj li reaperas inter la homoj: kaj denove komencas la paco, la vera paco, la viva realeco de la paco, kiun la mondo ne povas doni — kiun ĝi ankaŭ ne plu povas forpreni.

Vi estas la vera paco, vi, kiuj alvenis el ĉiuj partoj de mondo, el ĉiuj landoj, kie hieraŭ ankoraŭ estis la terura milito. Forgesinte tiun pasintecon vi nur atentis la ligojn de la unueco, kiuj vin kunigas en la kredo kaj amo de Jesu-Kristo...

Belega flugo de la animoj, kiuj venas en ĉi tiun urban sanktigitan per martira sango, kie Kristo fariĝis Romano, en ĉi tiun urban, kiu estas la patrujo de ĉiuj kristanaj animoj, kie ajn ili troviĝu, kiel granda estu la distanco, en ĉi tiun urban, kie ili elpetas la veran pacon! Do estu bonvenintaj en la domo de la paco, paco, plena de forto kaj energio, kiel ni ĉiuj ĝin alceladas kaj pli malpli forte deziras: la unuj en plena lumo de kredo, la aliaj en iu speco de instinkto, kiu serĉas savon tie, kie ĝi estas. Verdire, ĉiuj sentas pli malpli konscie la necesecon: por realigi tian pacon, la socio devas reveni al Dio kaj Dio al la socio. Kaj Dio revenos tien. Pere de vi li revenos: Vi malfermos al li la pordojn de viaj animoj kaj koroj, de viaj familioj kaj patrolandoj. Ĉiuj pordoj malfermiĝos per la dolĉa forto de via kredo kaj la infanĉa ekzemplo de via piemo...

Li venas kaj regas en viaj koroj kaj pere de vi li regos ĉie... Vidu, Jesuo denove venis mezen de sia popolo. Ĉie, kie oni solenoj estonte eŭharistian kongreson — ĉu en malgranda vilaĝo ĉu en grandega urbo, Jesuo triumfe venos en la intimon de la homa vivo, ankaŭ en la publikan vivon kaj, en brila sunlumo, en la vastan fluon de ĉiuj homaj aferoj...

Via preĝemo, via piemo, la ekzemplo de via kredo — same kiel via pacema proksimumado tiom alte honoris Jesuon kaj deigis la modernajn idolanojn al la konstato: Vidu, kiel ili sin amas en nomo de Jesuo — estu tiel grandaj, ke ili diru al la ĉeestantoj kaj malproksimaj, al la vivantoj kaj al la venontaj generacioj: la eŭharistia kongreso en Romo ne estis malinda al la grandeco kaj sankteco de tiu urbo, tiel kara al la sankta koro de Jesuo...

ke oni ĉion faris, kion Dio ordonis; sed se oni sin distras, oni denove pekas. Sed mi volas konstante penadi. Ĉar, tiu estas bonel Helpu min, Sinjoro!

Meditante tion, li volis sin kuŝigi, sed li bedaŭris adiaŭi de la libro. Kaj li legis ankaŭ la sepan ĉapitron. Li legis pri la servisto de kapitano, pri la filo de la vidvino, pri la respondado, kiun donis Jesuo al la disĉiplo de Johano, kaj venis ĝis la ĉapitro, kie la riĉa fariseo invitis al si la Sinjoron, kaj legis, kiel la peka virino ŝmiris kaj plormalekigis liajn piedojn, kaj kiel li ĝin pravigis. Kaj tial li venis ĝis la dudek-kvara versoj kaj legis: „Kaj turnante sin al la virino, li diris al Simono: Ĉu vi vidas tiun ĉi virinon? Vi eniris en vian domon; vi ne donis al mi akvon por la piedoj, sed ŝi lavis miajn piedojn per siaj larmoj kaj viŝis ilin per siaj haroj. Vi ne donis al mi kison, sed ŝi de la tempo, kiam mi eniris, ne ĉesis kisiad miajn piedojn. Vi ne ŝmiris mian kapon per oleo, sed ŝi ŝmiris miajn piedojn per ŝmirajo.“ Leginte tiujn ĉi versojn, li diris al si:

„Vi ne donis al mi akvon por miaj piedoj, ne donis al mi kison, ne ŝmiris mian kapon per oleo...“

Kaj Avdejiĉ denove deprenis la okulvitrojn, metis ilin sur la libron kaj denove fariĝis pensema:

„Tiu estis kredeble sama fariseo, kiel mi. Ankaŭ mi ja pensis nur pri mi mem, ke mi trinku teon, ke sidu en varma ĉambro kaj havu belan vivon; sed pri la gasto mi neniam pensis. Kiu estas gasto? La Sinjoro mem. Se li venus al mi, ĉu mi tiel agus?“ Kaj Avdejiĉ apogis la kapon per ambaŭ manoj kaj tute ne rimarkis, kiel li ekdormiĝis.

„Marteno!“ spiris io subite proksime de lia orelo.

„Marteno ekvekiĝis.“

„Kiu vokas?“

La internacia junula movado.

I. La internacia proletara junula movado.*)

a) La socialista.

La unuaj naciaj socialistaj junulorganizaĵoj estigis: 1885 en Nederlando, 1886 en Belgio, 1894 en Aŭstrio ktp., tiel ke ĝis la jaro 1904 en preskaŭ ĉiu ŝtato de Eŭropo ekzistis tia organizo. Jam dum la internaciaj socialistaj kongresoj en Parizo 1900 kaj en Amsterdam 1904 okazis internaciaj konferencoj de socialistaj junulorganizaĵoj. Tiuj kongresoj tamen ne rezultigis sufiĉe konkretan sukceson. El tio oni klare vidas, ke jam en tiu tempo la socialistoj ekkonis la grandan valoron kaj necescon de internacia kunlaborado de la diversaj landaj asocioj, por ke ili pli facile kaj pli rapide atingu la enlandan celon. 1906 estas fondita internacia oficejo havanta la taskon interligi la diversajn naciajn unuigojn kaj prepari la internaciajn socialistajn junulokongresojn.

La nomita oficejo fakte la 24-a de aŭgusto 1907 preparis la unuan internacian konferencon de socialistaj junulorganizaĵoj samtempe kun la internacia socialista konferenco en Stuttgart. Ĝi daŭris tri tagojn, sed estis malmulte vizitata; entute 20 delegitoj el 13 landoj partoprenis. Kiu sen antaŭjuĝa ekzamenas la rezulton, ekkonos, ke fruktodona laboro estas farita. Oni akceptis i. a. diversajn tezojn; ili esprimas parton el la taskoj de la nacia socialista junula movado. Jen kelkaj:

Disvastigo de scio, necesa unuavice por la proletariano; fortigo de la moralaj ecoj ekz. solidareco; memregado, kuraĝo, preciseco, persistemo; akcelado de la estetika sento ĉe la proletariato; flegado de la korpaj ekzercoj kaj ludoj; flegado de la internacia solidareco per disvastigo de sciindaĵoj pri junula kaj laborista movado tutmonda; batalo kontraŭ alkoholismo; batalo kontraŭ militarismo.

Kiel rimedoj por tiuj celoj estas nomitaj: okazigo de instruaj kursoj kaj paroladoj, eldono de gazetoj kaj broŝuroj, starigo de bibliotekoj, komunaj ekskursoj kaj vizitoj, formado de studaj cirkloj kaj de artaj kaj literaturaj vesperoj.

*) Kelkaj Moka-anoj jam diversfoje deziris, ke mi traduku esperant-lingve mian broŝuron „Ni katolikoj kaj la internacia junula movado“ por ke ankaŭ negermanparolantaj anoj havu okazon informiĝi detale pri la nuna stato de la tutmonda junula movado. El financaj kaj aliaj kaŭzoj nuntempe ne estas ebla, eldoni la verketon esperante, sed ni decidis publikigi la plej gravajn partojn de la broŝuro en K. M.

Li turnis sin kaj rigardis al la pordo — neniu ĉeestis. Kaj li redormiĝis. Subite li aŭdis klare: „Marteno, Marteno! Rigardu morgaŭ sur la straton, mi venos.“

Marteno vekigis, eklevis sin de la seĝo kaj frotis la okulojn. Li ne sciis, ĉu li aŭdis la vortojn dormante aŭ maldormante. Li estingis la lampojn kaj foriris por dormi.

La sekvantan tagon Avdejiĉ eklitiĝis antaŭ tagiĝo, preĝis, hejtis, surfariĝis braskuspon kaj grajnon, pretigis la samovaron (teafinon), ĉirkaŭligis sian antaŭtukon kaj sidigis apud la fenestro por labori. Jen tial Avdejiĉ sidas, laboras kaj pensas konstante pri la hiraŭtago. Liaj pensoj estas diaj: ĉu li kredu ke nur ŝajne li aŭdis tion, ĉu li fakte aŭdis la voĉon. „Nu“, li diris al si, „ankaŭ tio jam okazis.“

Marteno sidas ĉe la fenestro, elrigardas pli multe ol li laboras, kaj tiel ofte, kiel iu en nekonataĵi botoj pretervenas, li sin antaŭen klinas, por vidi ne nur la piedojn, sed ankaŭ la vizaĝon. La domservisto preteriris en novaj feltobotoj, poste venis la akvistoj, poste aperis antaŭ la fenestro maljuna soldato el la tempo de imperiestro Nikolajo en ŝlikitaj malnovaj feltobotoj, kun ŝovelilo en la mano. Avdejiĉ ekkonis lin per ĉi tiuj feltobotoj. La maljunulo nomigis Stepaniĉ kaj logis ĉe komercisto en la najbarajo, kiu por kompataemo dungis lin kiel servistan helpanton. Stepaniĉ komencis ŝveli la negon antaŭ la fenestro de Avdejiĉ. Avdejiĉ temperon rigardis al li kaj poste relaboris.

„Mi ŝajne idiotiĝis en miaj maljunotagoj“, ridis Avdejiĉ pri si mem. „Stepaniĉ ŝovelas la negon, kaj mi kredas, ke Kristo venos al mi. Tute vi idiotiĝis, maljuna onklo!“

(Daŭrigota.)

Trastudante la programon, ni vidas, ke la konferenco ĉefe okupis sin per edukaj celoj. Krom tio estas farataj raportoj pri la „ekonomia batalo de la laborista junularo“ kaj la „batalo kontraŭ la militarismo“.

La dua internacia konferenco de la socialistaj junulorganizaĵoj okazis la 4^a de septembro 1910 en Kopenhageno. Intertempe la movado preskaŭ ĉiutage faris gravajn progresojn. Jam 20 organizoj kun 130.000 membroj aliĝis al la socialista junula internacio. En tiu konferenco ĉefe estas pritraktata la eduka laboro de la socialistaj junulaj organizoj kaj la rilato de la junula organizo al la socialistaj sindikatoj; ĉeestis 32 delegitoj; kiom da organizoj — pri tio silentas la raportoj. Interesa estas, ke la konferenco refuzis aliĝon al la internacia junula oficejo. Oni ankaŭ rimarkas du partojn inter la junularo. La unua, al kiu apartenis la germanaj, francaj, belgaj kaj aŭstraj organizoj, precipe akcentis la edukadan laboron, la alia, la svedaj, norvegaj, danaj, italaj kaj svisaj organizoj, pli kaj pli akcentis politikajn taskojn.

La sekvo estis, ke okazis de sekventa internacia konferenco la du partioj akre kontraŭbatalis sin. La 25^a de novembro 1912 samtempe kun la internacia socialista paca konferenco en Basel, okazis internacia socialista konferenco, en kiu estas reprezentata 17 nacioj per 24 delegitoj. En tiu konferenco oni decidis deklariĝon esprimantan, ke la junularo de la laborista klaso estu edukata en la spirito de la socialismo. Somere 1914 estis planita la tria internacia socialista konferenco; tamen por la eksplodo de milito ĝi ne okazis. Hanna Sappl.

(Daŭrigota.)

La kuncentrigo de la kristanaj fortoj en la mondo.

(Fino.)

Fine ni memoras kelkajn pli spiritajn movadojn. En unua rango ĉi tie estas la „movado por kristana internacio“, iniciata post la milito precipe dum la internacia konferenco de Bilt-hoven, Nederlando, julio 1920. Ĝi estas preskaŭ pure spirita movado, enŝosanta ĉiujn direktojn, kiuj bonvole alceladas radikalajn kristanismojn, do laŭ-principe ne nur nekatolikajn. Ĉefaj instigantoj estis la kvakeroj kaj la amikoj de la internacia repaĉio (fellowship of reconciliation). La movado, kiu sincere alceladas la kunagadon de ĉiuj vere kristanaj fortoj, favoras la radikalajn solvon de la modernaj sociaj kaj porpacaj problemoj kaj montras admirindan fervoron, per krista helpo superigi la malamon en la interŝtataj kaj socia kunvivado. En la devastitaj provincoj, ĉe la malsatuloj en Rusujo kaj Ĥinujo, ĉe la sklavigitaj Armenioj, ĉie ni trovas la helpemajn delegitojn de la movado. La membroj aniĝas al ĉiuj konfesioj kaj nacioj.

Vere rimarkinda estas la evoluo kaj agado de la protestanta „Saviga Armeo“, fondita en Anglujo de S^{ro} William Booth. Tiu, laŭ militarista sistemo organizita armeo de vere brulantaj kristanaj misiistoj, por sia disciplino, sia senlaca karita agado, sia misia fervoro meritis nian admiron. Laŭ la lastaj informoj, la societo, disvastiĝanta en 70 diversaj landoj kaj kolonioj, havas 11.173 „Corps“ kaj „Outposts“ (t. e. pli aŭ malpli grandaj lokaj organizoj). Krom tio ĝi posedas kaj subtenas 1276 socialajn institutojn kaj 751 taglernejojn. Entute ĝi havas 25.000 oficiojn, kadetojn kaj oficiojn kaj 17.000 rekrutojn. Regule ĝi eldonas 82 revuojn en 24 diversaj lingvoj.

La movado por intima kunlaborado tutmonda de la kristanaj eklezioj forte daŭras. Meze de aŭgusto

de nuna jaro okazos la tria internacia konferenco en Kopenhageno, Danujo, por pristudi la vojojn de praktika kunhelpo. Romkatolika eklezio ne estos reprezentata.

Ĉi tiuj kelkaj traktoj jam montru, ke en nekatolikaj rondoj ekzistas viglaj kristanaj fortoj, kiujn ni sincere povas rekoni en iliaj bonaj klopodoj, malgraŭ nia laŭprincipe rezervoj. Mi ne konsentas kelkajn katolikojn, kiuj opinias, ke sincera kaj objektiva rekono de la bonaj agadoj de nekatolikoj estas malutile por ni. Vivu ni laŭ la katolikaj principoj kaj nia ekzemplo ne nur aliĝos la ŝancelantajn katolikojn pli firme al l' eklezio, sed ĝi ankaŭ alportos la sinceran admiron de ĉiuj bonvoluloj! Kiel do diris la idolanoj kaj nekreduloj en Romo dum la unuaj tempoj de l' kristanismo: Vidu kiel ili sin amas unu la alian. Argus.

La Vatikano kaj la orienta problemoj.

Rusujo ŝajne estas eligita kiel agada faktoro el la tutmonda politiko. Tamen tiu ŝtato havas decidan influon per sia elementa pezo. Ĝi estas fremdajo en la viva organismo de Eŭropo, kiu malhelpas la bonan funkciadon de preskaŭ ĉiuj membroj. Pro tio oni devas sin okupi per ĝi. Kaj eĉ tiuj ŝtatoj, kiuj ĝis nun plej obstine refuzis, intertrakti kun Rusujo, estas devigitaj, ĉiam denove komenci elparoladojn.

Por ni katolikoj la vidpunkto estas klare fiksita. Rusujo posedas plej multnombrajn loĝantojn, el kiu ĉiu aparta persono havas nemorteblan animon, elacetiĝanta de Jesuo Kristo, loĝantaro, kiu dum multaj centjaroj per fera mano estis retenata en eraro, loĝantaro, kiun oni devas rekonduki al la vera katolika eklezio. Por ni ankaŭ la animo de bolŝevisto havas senfinan valoron, eĉ la animoj de Lenin kaj Trocki.

Car ni kredas je Dia Providenco, ni ankaŭ devas kredi je ĝia efiko: Tial estas klare, ke la Providenco per siaj planoj havas fiksan celojn. Rememoru ni la okazintaĵojn: La rusa eklezio estis bazata sur ŝtata fundamento, sur la ĉara reĝimo. Ankoraŭ dum 1914 ĉiu fakulo devis opini, ke centjaroj estus necesaj por forigi tian enradikitan kaj komplikan reĝimon. Kaj nun? Certe granda forto estis necesaj: la bolŝevismo. Depost centjaroj la ŝtato protektis la eklezion. Nun venis nova ŝtatpotenco, kiu kontraŭbatalis la eklezion:

Ĉiu aparta kristano nun devas sin demandi: kial mi estas kristano? Ĉiujn modernajn argumentojn la bolŝevismo ĝetis kontraŭ l' eklezio. El la katedroj kaj aŭskolonioj predikis malkreduloj: „La centjara ŝtata protektado igis senagadajn la eklezianojn. Oni forĝis atakon kaj defendon, lasante tion al kosaka skurĝo. Sed nun ekkomencas pliprofundigo de la religia spirito. Kvankam oni estis disigita de la vera eklezio, oni fiere sin apogis estinte sur la propra „ortodoksio“, konfidente je la magia forto de la liturgia ceremonio. Nun disvastiĝis la skismo; nun la ŝtato forprenas la sanktajn vazojn. Kiu nun povas respondi al la malnova demando? Kio estas veroco? Ĉu eklezio ruinigis? Ĝi ne devas pere. Car oni povas soleni la sanktan oferon eĉ en argilaj vazoj... Antaŭ sankta bildo surgenuas popolamasoj eklore preĝante — kaj de la tabernaklo, kie Dio mem eĉ estas solece, brulas la eterna lumeto... la amikoj de Jesuo forlasis Lin.

En Galicio vivis simpla ŝuisto. Li studis la teologion. Kio al li mankis rilate intelekta komprenon, tion energio kaj sankteco alplenigis. Pro tio epi-

skopo permesis, ke li paŝtrigu. Kiel sacerdoto li pli obeis al Dio ol al homoj kaj pro tio li de Nikolao II^a estis ekzilita Sibirion. Meze de la ortodoksaj kamparanoj li solenis la sanktan meson, predikis en infana korskiplejo. La loĝantaro venis grandamase. Oni al li malpermesis la predikon: La popolamasoj venis por aŭdi lian meson. Kiel regajni Rusujon por l' eklezio? Tiu ekzemplo montras vojon...

Nun ni pli facile komprenos la interrilatojn inter Vatikano kaj bolŝevista registaro.

Malgraŭ la malnobla respondo, kiun Tŝitscherin antaŭ du jaroj donis al la Vatikano, petinta por la persekutita ortodoksa paŝtraro, tamen la interna soifo: helpi la malsatan loĝantaron de Rusujo, forigis ĉiun heziton. Por ricevi pasportojn kaj liberan agadon de specialaj komisiroj, kiuj mem devis distribui la donacojn de l' Papo, Pio XI^a intertraktadis kun la sovieta registaro. Informita, ke la bolŝevistoj en pluraj regionoj ne respektas la proprajn ordonojn: liberecon de religio kaj konsencio, la Papo sin turnis al la konferenco de Genovo proponante, ke oni ti gravajn punktojn aldonu al la internacia kontrakto farota: libereco de konscienco, de religio, redono de la eklezia propraĵo (preĝejoj, ekleziaj konstruaĵoj kaj rentumaj bienoj). Car la katolika eklezio ne posedas eĉ unu kvadratomtron de fundo, ni devas admiri la sengoŝatan agadon de l' Vatikano por utili la ortodoksajn ekleziojn...

Kontraŭeklezia gazetaro tuteŭropa disvastigis per ĉiuj iloj la malveron, ke la Papao estus „helpanto de l' bolŝevismo“ por kontraŭbatali la ortodoksion! Bedaŭrinde eĉ katolikaj gazetoj subtenis tian agadon... v. l.

El la internacia laborejo de la kontraŭekleziuloj.

Originala letero de nia delegito en New Zealand (Aŭstralujo).

La sekventa letereto, skribita el la praktika vivo, denove donas mirinde klaran bildon de la energia internacia agado de la kontraŭekleziuloj. Nia juna amiko tiel klare ekkonis la absolutan necesecon de praktikata internacia kunlaborado, ke ni ĝoĝe publikigas la interesegegan letereton:

Mi deziras helpi al katolika organizajo monde vasta kun delegito en ĉiu grava urbo, kies delegiteco devo estus (1) sendi al internacia gazeto katolika (Katolika Mondo) ĉiunonatan raporton pri la katolika afero en sia distrikto; (2) doni laŭ sia ebleco informojn rilate katolikismojn al ĉiu delegito, kiu ajn postulas tiujn; kaj (3) organizi la lokan intereson en la afero.

Rajtoj li havus du: (1) Postuli informojn rilate katolikismojn de ĉiu ajn delegito kaj (2) ricevi senpage po unu ekzempleron de la katolika gazeto „Katolika Mondo“.

En Novzelando la katolikaro estas sepono nur de la tuta loĝantaro. La ceteraj loĝantoj aniĝas al multaj diversaj religioj, tamen preskaŭ sen ĉu escepto ĉiuj tute netoleremaj aŭ maltoleremaj je nia eklezio kaj tio ĝenerale por nesocio de nia kredo. Eminente ĉiuj nekatolikoj kredas, sen propra informo, je la plej absurdaj diroj pri nia kredo. Kiam katoliko volas kontraŭstari tiajn dirojn, neniu volas lin aŭskulti. Kial aŭskulti? Oni jam de longe lernas bone, ke katoliko estas persono ne komprenebla, majstrata de tiuj paŝtraj stranguloj!

Nu mi bone scias, ke tia ŝtato estas komuna sorto de l' Eklezio en ĉiu lando. Tamen en Novzelando la popolo estas eĉ je la malsupra rango bone edukita kaj plej parte tre akirame je novscio. Laŭ-nature, koncerne religiajn demandojn, tiu sciakire-

La kontraŭeklezio.

Studoj pri la framasono de F. J.

Ĝi tiu bone organizita internacia armeo, kies forto multe pligrandiĝas per plej severa „sekreta disciplino“ havas tre interesan evoluon, pri kiu ni traktos pli poste. Pli admiran estas ankoraŭ la metodo de la praktika agado. Ĉefa komuna celo estas disvastiĝi en la mondo la nurnaturan idealon kiel fundamenton de la homara progreso. Por realigi tion, oni plej ruzes kaj senhezite eluzas ĉiujn eblajn ilojn laŭ la specialaj bezonoj de tempo aŭ loko. Sed precipe ni devas akcenti, ke ĉi tiu agado laŭ la celo kaj laŭ la metodo estas absolute internacia, ankaŭ se oni la efikojn plej videble rimarkas en la apartaj ŝtatoj.

La kerno de la tutmonda agado estas la „framasonaĵo logioj“. Ne ekzistas ĝisnun ekstera kunligo internacia de la apartaj grandaj logioj. La romanaj ekz. (en Francujo, Hispanujo, Italujo, Portugalujo) estas pli radikalaj kaj revoluciaj ol la anglaj kaj germanaj. Ili estas gvidataj per la „Granda Oriento“, nuntempe la vere internacia centro de tuta framasona agado. Logioj estas en ĉiuj landoj kaj en ĉiuj pligrandaj urboj. Plej ofte ili laboras senbrue, sed des pli danĝere. Ĉi tiu bone organizita kerno posedas multajn apartajn membrojn, kiuj per publika agado realigas la programon en la apartaj kulturkampoj ekz. La „internacia liberpensula unuigo“ fondita 1880 (internacia kongreso en Londono 1882, Amsterdamo 1883, Londono 1887, Parizo 1889, Madrido 1892, Bruselo 1895, Parizo 1900, Genevo 1922, Parizo 1905, Buenos Aires 1906, Praha 1907, Bruselo 1910 ktp.) precipe agadas internacie kontraŭ la supernatura religio kaj la kristana scienco.

En la parlamentoj ĉefe la liberalo-radikalaj partioj prizorgas la aferojn de la logioj. Inter la laboristaro la materialismo predikas la sendian religion. Se ni mallonge resumas la agadmetodon, ni povas diri: La framasono agadas internacie. La diversaj logioj estas la spiritalaj centroj. Multaj memstaraj organoj, spirite de ili gviditaj, estas al ilia dispo; la liberpensuloj, la liberalo-radikalaj partioj, la internacia scienco senkrista, la materialismo, la gazetaro ktp.

La metodo por ĉiulanda progresi sukcesplene estas la sama kaj plej simpla: Unue oni klopodas okupi la plej influajn postenojn de la publika vivo: en la ministaroj, parlamentoj, administracioj ktp. por prepari kontraŭekleziajn leĝojn kaj ordonojn. Dua celo estas akiri la katedrojn de la universitatoj kaj altaj lernejoj, kie oni edukas la gvidantojn de l' popolo. Tria grava paŝo estas la „laikigo“ aŭ senkristanigo de la popollernejoj per parlamentaj leĝoj. Tiu danĝera kaj ĉiam persistega agado estas subtenata per multaj malmultekostaj gazetoj, revuoj, broŝuroj ktp.

Fine mi devas atenti je la vere detrua influo de la grandaj „liberalaj“ informagentejoj, kiuj fakte estas nevenkeblaj fortikaĵoj de la framasona ideco. Se en ĉiu katolika ŝtato de l' mondo oni kreas leĝon, kiu ne estas tute konforma al la framasona programo pri „libereco“, tuj en la tutmonda gazetaro estas grandega bruoj pri la reakcia agado de l' koncerna ŝtato. Sed kiam oni persekutas kruele la eklezion, la tutmonda gazetaro silentas: ĉar estas ja nur katolikoj!!!

Estus facile per praktikaj ekzemploj pruvi tion. Kiam ekzemple en Ĉeĥoslovakujo ekpasis la kontraŭkatolika agado, ĉiuj grandaj gazetoj (eĉ katolikaj) estis plenumitaj de troigitaj raportoj pri la granda

numero de la apostatoj, kiuj forlasinte la „sklaveman“ romkatolikan eklezion, fere retrovis la „indan“ liberecon kaj formis nacian eklezion... Sed pri la persekutitoj kontraŭ la katolikoj, pri la forpreno kaj rabo de eklezioj ktp., la tutmonda gazetaro liberalista silentadis! Car tio estas ja memkomprenebla kaj laŭdinda agado, batali kontraŭ romkatolika eklezio...!!

Kaj la kontraŭagado de la katolikoj? Mi ne volas esti unu el tiuj, kiuj azertas, ke ĉiu politika, sociala kaj morala malbono nuntempe venas de la judoj kaj framasanoj. Tute ne. Tiu pli aŭ malpli demagogia agado ne sukcesos. Ŝajnas al mi, ke ni juste kaj prudente devas diferencii: Sendube la framasono, bazita sur nurtera fundamento kaj internacie tre bone organizita, estas por sia neo de supernatura religio la plej granda danĝero de l' eklezio. Sed aliflanke ni samtempe devas konstati, ke la framasonoj nun povis gajni tiel universan influon kaj per tio fariĝi la moderna kontraŭeklezio, ĉar ni kristanoj, ni katolikoj, ne sufiĉe komprenante la deojn de moderna tempo, preterlasas organizigi la prudentan, sur kristana pacema spirito bazitan kontraŭagadon. Ĉi tiu devas havi du formojn: la negativan: klarigi la kristanan popolon pri la vera situacio kaj defendi la katolikan kredon per ĉiuj iloj. Pli grava tamen ŝajnas al mi la positiva agado: regajni per praktikata evangelia spirito la intelektulojn kaj la laboristaron al la interna kunvivado la eklezio, vekti kaj realigi la vere kristanan spiriton kaj en ĉi tiu spirito organizigi internaciajn helpinstituciojn, kiuj kunliginte la katolikajn fraĵojn de tuta mondo al plenumo de grandaj komunaj taskoj, helpas la sanktan eklezion en la plej danĝera internacia religia batalado de la moderna tempo.

(Daŭrigota.)

La sekvonta numero detale raportos pri la kongreso en Luxembourg.

eco estas plej profunda. Sed neniam oni unue venas al katoliko por ricevi klarigojn. La antaŭjuĝo kontraŭ la katolikoj estas tro granda. Ĉar la nekatolikoj plej parte ankaŭ pretendas esti kristanoj, sed kristanoj „protestantaj“ kontraŭ la katolikismo.

Nu, jen tia estas la situacio: Ses seponoj de ĉi-tiu popolo pli kaj pli kontraŭstaras nian religion, ĉefe per mensogoj presitaj en la ĵurnaloj. Ĝuste nun malkalkulito militiras. Du gravaj sekretaj societoj — unu el ili kontraŭreligia, la alia kontraŭkatolika — kaj unu duone sekreta societo kontraŭkatolika faris en la lasta tempo grandajn progresojn kaj multe pli grandigas. Paroladistoj ĉirkaŭiras la landon klarigante al nurprotestantaj kunvenoj la diversajn malbonecojn de la „Romaĉa“ Eklezio, instigante la aŭdantarojn liberigi la kompatisindajn (!) monahinojn el ilia tro „mallarga“ vojo, forigi la majstreman pastrojn, forigi ĉiujn ekleziajn lernejojn, devigi ĉiun infanon iri al ŝtata lernejo senreligia, kaj devigi ke ĉiu infano ricevu lecionon en tia lernejo el la Biblio.

Nu, kvankam oni facile komprenas, ke la ŝtataj lernejoj jam estas nesufiĉaj por la nunaj bezonoj, multaj personoj esploras la demandojn, ĉu tia bona celo estas utile atingebla. Oni serĉas la sperton de aliaj landoj; oni legas la ĵurnalojn, kaj la ĵurnaloj mensogas! En la ĵurnaloj oni legas, ke Rusujo estas lando-tute katolika, malsatanta pro — ne nedube malbona mastrumado — de la katolikaj pastroj (!); ke Francujo regis per katolika registaro; ke la papo regas Italujon senpere kaj ke la itala reĝo estas lia pupo ktp. (!!). Antaŭ nelonge mi legis en tri gravaj ĵurnaloj kaj la saman kablono el Londono: ke la Papa ĵus permesis al unuaj italaj preĝejoj la rajton, legi la Biblion en tiuj preĝejoj kaj oni atendas ke poste li etendos tiun privilegion al ĉiuj preĝejoj tra la tuta mondo!! En Novzelando nekatolikoj kredas, ke nenio katoliko povas legi jam la Biblion!

Sed oni serĉas, serĉas la veron; oni volas esplori la spertojn de alilanduloj. Do ni memoru, ke ĉe popolo preskaŭ tute izolita oni ofte rekonas kiel veran faktoron nur tion, kion oni vidas malproksime ekster la landlimoj, faktan, al kiu oni estis blindaj ĉeĥeme. Estas nia devo havigi al ni la eksterlandajn faktojn kiel helpiloj.

Por tia celo laŭ mia opinio estas necesa internacia katolika organizatio, kaj katolika gazeto. Kiam fine nekatolika novzelandano interesiĝas pri nia religio kaj li eltrovas, multaj punktoj de sia kredo pri katolikismo estas malveraj; tiam sendube venas al li la demando: ĉu eble la katolikismo de Novzelando estas speciala speco, nekommuna kun la katolikismo de aliaj landoj. Se nur oni povus montri tian internacian gazeton kun raportoj de delegitoj el ĉiuj landoj kaj diri: jen iru al nia loka delegito kun demandoj, li skribos, se vi deziras al delegito

en Ĉeĥoslovakujo por demandi, ĉu estas vere, ke la tuta katolikaro de tiu lando per granda revolucio ĝoje liberigis sin de la papaj katenoj kaj nun ne plu nomas sin rom-katolikoj... V. D., New Zealand.

Internacia katolika vivo.

Feliĉe la internacia katolika vivo denove ekfloras. En plej diversaj landoj kaj sur preskaŭ ĉiuj kampoj de katolika agado sin montras esperigaj iniciatoj. La eŭharistia kongreso estis sendube la plej rimarkinda signo de la interna forto katolika. Pli ol 100.000 kongresanoj alvenis per vagonaroj, inter ili pli ol 20.000 eksterlandanoj el ĉiuj partoj de I^a mondo. 700.000 komunianoj oni disdonis dum la kongrestagoj. Plej grandioza demonstracio estis la sakramenta procesio. 30 kardinaloj, pli ol 400 episkopoj kaj prelatoj kaj 200.000 partoprenantoj akompanis adorante la sanktan Eŭharistion. Aldonu, ke Lia Papa Moŝto dum la kongreso bonvole benis kaj enkuragigis starigon de internacia oficejo en Romo: kaj vi povas priĵigi la grandan gravecon de la nun-jara kongreso.

Internacia virina movado. Samtempe okazis en Romo la internacia kongreso de „Unio de katolikaj virinaj asocioj“. Oni pritraktis tie kelkajn sociajn kaj edukajn problemojn por la virinoj. La diverseco de lingvoj kaj de organizoj apartlandaj tamen ne ankoraŭ ekkis sufiĉe praktikajn rezultojn. Donu Dio, ke la unio sub la nova prezidantino bone progresu. La internaciaj taskoj de la virinoj estas grandegaj! La Papo laŭdis, benis kaj enkuragigis la agadon!

Internacia misia agado: Okaze de la cent-jara jubileo de la „propagando“ tuj post la eŭharistia kongreso, internacia kunveno estas aranĝata por la katolikaj misioj. La kongreso finiĝis per multlingva „akademio“ de la alumnoj de propaganda seminario antaŭ la Papo. Preskaŭ ĉiuj lingvoj de la mondo estis uzitaj: ĉiuj eŭropaj, plue la persa, hinda, ĥina, siria, etiopia, taniela, georgia, malabaraj...!

Unio de la studoj (V. K. M. II, 1) dum julio aranĝis konferencojn pri katolika ĵuro interŝtata kaj la Ligo de la nacioj.

Studenta movado. Pax Romana, internacia ligo de katolikaj studentaj unuigoj, 8^a ĝis 12^a aŭgusto, okazigos duan konferencojn de la delegitoj el tuta Eŭropo. Precipe oni pritraktas la financon plibonigon de la Sekretariejo (Friburgo, Svisujo) kaj de la gazetoj. Preskaŭ samtempe okazos la internacia kunveno de la delegitoj de naciaj ĵurnalorganizoj en Hagoo, Nederlando, iniciata de la roma ĵnuala movado.

Semajno de la katolikaj verkistoj en Parizo, kiuj jam lastjare sin okupis per la problemoj de internacia kunagado, aranĝis komence de junio ankaŭ detalan elparoladon pri la internacia katolikagado. Laŭprincipe oni unuanime akcentis la necesecon de internacia kunhelpo kaj oni same fervore pritraktis la lka-movadon.

Internaciaj studoj etnologiaj: La Internacia Semajno por religia etnologio, fondita 1912 en Leuven, Belgujo per reprezentantoj de preskaŭ ĉiuj misiaj ordenoj kaj sciencaj institutoj, aranĝas la unuan postmilitan kunvenon en Tilburgo, Nederlando, la 6^a ĝis 14^a de septembro. La konferenco pristudas la tutan problemojn de la moderna religia etnologio: la fundamento, metodo kaj historio de tiu scienco, la ofero, la misteraj kultoj. Plue oni precipe klopodos interligi internaciajn interrilatojn, tiel necesajn por bela ekfloro de tiu scienco gravega por la defendo de la katolika kredo. Scienculoj kaj misistoj el ĉiuj landoj jam anoncis sin.

La kristanaj sindikatoj (internacia sekretariejo en Utrecht, Nederlando) fine de junio aranĝis internacian kunvenon en Innsbruck, Aŭstrujo. Ĉiuj eŭropaj statoj estis reprezentataj. Feliĉe oni povas konstati ke la movado por la kristanaj laboristoj bone progresas ĉiulande. La kengreso, bonege gvidita de la eminenta ĝenerala sekretario Seraens, publikigis tre rimarkindan programon por nova kristana ordo socia.

Internacia demokrata kongreso. Fine de septembro estos la de katolika deputato Marc Sangnier, Parizo, iniciata kongreso internacia en Vieno,

Karaj abonintoj!

Ĉu vi eble volas, ke lka havu daŭran financon malutilon per eldono de „Katolika Mondo“?

Certe nel Do pagu ĝustatempe vian abonan. Varbu novajn abonantojn, publikigu artikolojn el K. M., kolektu kaj sendu donacojn!! Precipe ni petas la amikojn el orientaj kaj mezorientaj ŝtatoj malaltvalutaj, ke ili libervole plialtigu la abonprezojn jam antaŭ longe pagitajn. Ekzemple se germana abonanto antaŭ sep monatoj pagis 10 g. m. por 1 kolekto de 10 numeroj: tiu sumo hodiaŭ valoras 600 aŭ. Kr. — Hodiaŭ tamen nur la preskostoj por unu ekzemplero estas 300 aŭ. Kr., sen elspezoj por forsendo, administracio, redakcio!! Kiel do liveri 10 numerojn??

Karaj amikoj! Se vi volas ke K. M. ne nur daŭre aperu, sed ankaŭ pli grandigi, tiam kunhelpu agadel Nenia kapitalista grupo nin subvencias, nenia rondo oficiala nin protektas finance. Sed ni malriĉuloj kaj niaj plej parte malriĉaj amikoj en koro kaj spirito frate kaj solidare estas kunligitaj. En tio estas nia konfido.

Grandan taskon ni devas plenumi. K. M. nepre devas fariĝi vere universala tribunalo de internacia katolika agado. Por tio kunhelpu! Pagu la abonprezon! Donacu preĝojn! Sendu monojn! Dio helpos!

NB. Kiu ne pagas ĝustatempe la abonprezon, tiu mem estas responda, se li ne daŭre ricevas la gazeton.

La Redakcio kaj Administracio.

Aŭstrujo. La movado precipe alceladas kristanan pacon kaj novan socian mondordon sur bazo de amo kaj justeco.

Palestino. Plej granda zorgo de la katolikaro pri la sanktejo en Palestino estas necesa. Ĉiam oni diskutas la problemojn de „Cionismo“ volanta, ke Palestino fariĝu juda ŝtato, kie la kristanoj povus esti forpuŝitaj. La 15^a de julio la konsilantaro de la Ligo de la nacioj volas decidi tiun demandojn donante al la angla ŝtato definitive la „mandaton“ pri Palestino. La Apostola Seĝo per letero de 4^a junio denove adresis leteron al la nomita konsilantaro, kie ĝi plej energie postulas, ke oni protektu la kristanajn interesojn; precipe la Vatikano malrekonas la decidan, starigis religian komision kun nekatolika plimulto, kiu decidus pri la sanktejoj forprenitaj al la katolikoj.

Argus.

El ĉiuj landoj.

Interesa statistiko. La plej grandaj „katolikaj“ urboj de Eŭropo estas: Parizo, Vieno, Bruselo, Budapeŝto. La lasta urbo estas la plej malperfekta rilate prizorgado de la animoj. Proportioe apartenas al unu paroĥejo en Romo 8300 animoj, Köln (Germ.) 8920, Berlino 10.427, Milano 11.700, Bruselo 14.440, Vieno 22.500, Parizo 22.600, Budapeŝto 37.000. Oni tie nun volas starigi 15 novajn paroĥojn.

La metodista propagando tutmonda: Metodista pastro raportis en Ĥicago (Usono) okaze de metodista kunveno pri la misiaj taskoj de tiu movado en Usono. „Dum la sekvantaj 5 jaroj ni devas eduki pli ol 300 misiohelpanojn, instruistojn en pluraj lingvoj. Ni devas ilin perfekte eduki en niaj universitatoj. En Boston oni tion jam plenumis per Italaj kaj Portugalaj. En Ĥicago ni volas eduki Italajn kaj Rusojn, el Beĥa Rusojn, Ĥeĥojn, Polojn, en Salem Norvegiojn, Danojn, Svedojn, en Los Angeles Hispanojn... Ni ne miru se tiuj apostoloj predikante tramigras la tutan mondon!!

Jugoslavio. En Ljubljana formiĝas nova centro por la lka-ideo en Slovenujo, preskaŭ tute katolika lando. Precipe niaj ĵurnalaj amikoj tie fervore laboras.

Italujo. Malgraŭ kontraŭagado diversflanka tamen lka-movado bone progresas. Multaj pioniroj de la nacia agado katolika entuziasme salutis nian agadon. Bonaj semoj, pri kies ekfloro ni raportos pli poste. Lastmomente ni ricevis la ĝojigan sciigon, ke en Venizoo kreiĝis nova katolika grupo, nomita „Modesto Caroli“. Lia Kardinala Moŝto bonvole benis la statutorojn kaj la nove kreitan gazeton „Nova Sento“. La grupo aliĝas al lka. Plej korajn salutojn al ĉiuj samideanoj.

K. M.

Moka.

Ĝenerala rimarkoj:

Kordeziro de ĉiuj Moka-anoj kiel ankaŭ de la Moka gvidantoj estis „propra organo“. Ni nepre bezonas internacian katolikan ĵurnalan organon pritraktante la pli gravajn problemojn de la katolika ĵnuala movado tutmonda ktp. En nia lasta broŝuro ni jam mencias la baldaŭnan aperon de la 1^a numero. Dank al Dio ni estas nian kapablaĵon eldoni kvarpaĝajn foliojn enhavante la komunikojn de Moka ktp. La unua numero estos sendata al ĉiuj Moka-anoj. Nia protektoro grandanime donacis sumon por la folio kaj donis al ni sian aŭton.

H. S.

PAULŬS-ELDONEJO PAŬLUS-ASOCIO

Ĉu vi jam aĉetis akciopartojn de Paulŭs-eldonejo. Nun estas la plej taŭga tempo. Multaj amikoj de nia movado jam aĉetis. Estonte ni publikigos la liston de la akciuloj.

Ne plu hezitu! Mendu per poŝtkarto invitojn. Pri plej simpla monenpago vidu K. M. II, 1.

Listo de la akciuloj:

Blanka Kruco, Ĝaz 663.000 aŭ. kr.; Sro Quarfeld, Vieno 500.000 aŭ. kr.; Sro Rathwaller, Italujo 303.000; lka, Ĝaz 125.000; Pro Müller, Aŭstrujo 100.000; Sro Schmaak, Germanujo 62.000; Pro Rudolf, Aŭstrujo 30.000; Prelato Dombrowski Kaŭnas, 13.000. (Daŭrigota.)

El la movado.

lka.

Francujo. Okaze de la „Semajno de katolikaj verkistoj“, kiu en ĉi tiu jaro pristudis la problemojn de „laikismo“, oni aranĝas specialan elparoladon pri la internacia agado de la katolikoj. Oni tre fervore citis la klopodojn de lka kaj rekonis ĝin tute kiel egalrajtan kaj subtenindan internacian agadon. Nia amiko, precipe Pro Beauregard kaj Sro Muffang, nia laborera direktoro, multe variis pri lka.

Hispanujo. Malgraŭ grandaj malfacilaĵoj Pro Mojado senlace laboras por la movado. Li persone aranĝas plurajn kursojn, precipe ankaŭ ĉe katolikaj ĵunuloj per eduki taŭgajn kunhelpantojn.

Germanujo. La grupoj en Essen daŭre pligrandigas. Per la adminira propaganda agado de niaj amikoj precipe de Sro Klein, Sro Hinsenkamp kaj Sro Schumacher, la nombro de lka-anoj estas proksimume 500. Abono de K. M. estas deviga por ĉiu membro. En Dortmund ŝus naskiĝas „ido“ de Essen. Ĝi bone kreskas. En Münster kaj Ĥirkaŭjo Sro Stricker komencis tre viglan organikan kaj propagandan agadon. La lka-grupo en Beuthen (Suprasilezio) bone progresas, pli ol 40 agadaj membroj, kiuj unuanime decidis aliĝi al lka. K. M. estas deviga. En Berlino kaj Ĥirkaŭjo Sro Stief kolektas la samideanojn.

Okaze de tutlanda kunveno de ĵunulaj asocioj de Centrum-partio (granda kristano-katolika partio) en Godesberg, Sro Stricker kaj Sro Kolvenbach (Düsseldorf) sukcesplene variis pri lka kaj Moka. Unuovorte — malgraŭ kelkaj malfacilaĵoj lka estas en bona marŝo en Germanujo.

Brazilujo: koregan saluton al niaj agademaj kunhelpantoj. Tri lka-grupoj en mallonga tempo! La unuaj en la nova mondo! Jes vi estas pravaj. Malprajde, sed solide! Dio bonu vian laboron!

Aŭstralio. Tre malfacila teritorio por lka-laboro. Plej granda parto de la loĝantaro estas protestanta. La katolikoj malmulte interesiĝas pri internacia vivo katolika. Des pli multe ni laŭdas la senlancan agadon de niaj ĝepioniroj. Preĝu ni kaj agadu! Ni tendas al vi la tratin manojn! Sendube la sukceso venos.

Brita Okcidenta Hindujo. Per la imitinda agado de nia direktoro Pro Broens en persona varbado kaj gazetara servo la ideo pli kaj pli grandigas. Preskaŭ ĉiujmonate venas novaj aliĝoj.

Litovujo. La litovaj samideanoj, kiuj nun eldonas propran gazeton „Litova Ŝtalo“ (red. Fred. Dombrowski) fidele restas al la movado. Ke ilia nombro kresku! La registaro subvencias la partoprenon je la Luksemburga kongreso! La tiea katolika instruista organizo katolika (prezidanto nia kara amiko Tjunjatis), aliĝis al lka.

Aŭstrujo. Linz. Jam delonge la katolikoj de Supra Aŭstrio pacience toleras daŭrajn kaj publikajn atakojn flanke de kontraŭeklezia gazetaro. Fine la neŭditaj blasfemoj kontraŭ Dio kaj la neeldireblaj megoj kontraŭ la Dipatrino, publikigitaj en maja monato per la socialista organo „Tagblatt“ de Linz, aligard ekigitis la indignon de la katolika loĝantaro.

Tial en ĉiuj paroj de la tuta eparĥio granda katolika protesto okazis je la Triunuo-dimanĉo. En preĝejoj alvokita estas la helpo de Dio per preĝadoj antaŭ la sanktega Sakramento kaj en multnombraj publikaj kunvenoj protestis la katolikoj kontraŭ la blasfemoj kaj plejenergie defendis la laŭprincipajn rajtojn de la katolika religio. La brilpunkto de la protestado atingis la grandioza manifestado en belega gotika katedralo. Multnombraj ĉeestantoj kunvenis en la plejgranda salono de l' urbo aŭskultante je la entuziasmaĝantaj paroloj por la defendo de sia kredo. Ni katolikoj niam ripozos balatante por niaj plejŝantaj bonoj.

P. Kamillo, O. F. M.

Vieno. La kontraŭeklezia batalo tie pli kaj pli publike ekplodas. Plej akra estas la batalo rilate la popolernejojn. Kontraŭeklezia plimulto de la urbestaro ordonis, ke la religiaj preĝoj antaŭ la lecionoj estonte estu forlasitaj kaj anstataŭigitaj per „moralaj“ tekstoj aŭ kantoj!!

Ĉeĥoslovakio. La parlamento decidis novan tre gravan leĝon por la lernejoj. Dank al la energio agado de kristanaj deputatoj oni atingis, ke la religia instrado restis deviga fako kaj la „ĝenerala laika moralo“ ne estas permesata. Tamen oni koncesias al la kontraŭeklezioj, ke infanoj ne apartenantoj al ŝtate rekonita religio senkonfide estas liberigitaj de ĉia religia instrado. Rimarkinda venko de la kristanaj deputatoj — sed ĉar la nombro de senkonfideuloj estas granda, la reidolanoĝo de Eŭropo progresas.

Belgiujo. Je la fino de aprilo okazis la dua kongreso de la asocio por katolikaj lernejoj. Kiel absolute necesan principon la katolikoj postulas la liberecon de la privataj lernejoj kun la kontrolo flanke de la ŝtato, plus la samrajtojn de la katolikaj privataj lernejoj kun la ŝtataj lernejoj publikaj. Hodiaŭ la ŝtato elspedas potaĝe unu frankon por unu lernanto en privata lernejo, sed 20 fr. por unu en publika lernejo!

Internacia poŝto.

Sr P. Polujo. Estu senzorga. Ni havas multajn leterojn Sed unue tio ne servas la pacon; due ne estas kutimo inter honestaj ĵurnalistoj sen esprime permeso publikigi privatajn leterojn.

Sr A. Londono. Jes la kalmajno daŭras precipe en Anglujo, kie kelkaj ruzo zorgas, ke tio ne ĉesu! La diablo uzas ĉiujn ilojn por ruiniĝi nian bele elektitan movadon, ŝajne danĝera al ĉi. Sed ni forte konfidu al Dio, dirante: se nia agado estas bona kaj diovolita, ĉiuj ne sukcesos ĝin ruiniĝi; se tamen ĝi estas malutila kaj ne volita de Dio: ĝi ruiniĝu!! Dio helpu!

Sr St. Germanujo. Ni estas tre bone informitaj pri tiu malkaŝa agado kontraŭ ni Sed diru: kiu kiu rajto! Kiu mem estas senpekulo, ĵetu la unuan ŝtonon! Cetere diru simple: IKUE niam ricevita definitivita aprobon de Apostola Seĝo. Tio ankaŭ ne estas ebla. Batalo kontraŭ aerokasteloj, Gustatempo ni faros la necesajn paŝojn. Paciencon!

Sr T. Nederlando. „Pri konkuro“ vidu K. M. II, 1. Kompreneble la Vatikano ne povas aprobi definitive ion, kio ankoraŭ ne ekzistas. Ĉu ne? Ĝi nur povas enkuragigi, laŭdi, begi!! Bone! Estu konvinkita, ke ni estas la unuaj, kiuj ĝojas pri bona sukceso. Certe tiu, kiu serioze komencas labori en la internacia katolika kampo, vidas, ke la teritorio estas tiel universala kaj la taskoj tiel grandiozaj, ke generacioj ne povas plenumi ĝin. Ili per tio nur montras, ke ili ankoraŭ ne komencis agadi praktike.

Sr L. Fr. Pri la disvolvigo de N. C. W. C. (Usono) ni elpitis informon de kompetenta flanko. Oni legis, ke la elspetoj estas 300.000 dolaroj poŝare! Kaj tio nur nacia agada centro. Nun pripensu la en R. proponitan Centron kun eble 20 diversaj lingvoj. Kiom da lertaj oficioj tiuj. Kiu trovas la monon? — Lastmomente ni ricevas sciigon, ke la sciigoj pri disvolvo ne estas veraj.

Al multaj. Kaŭze de preparaj laboroj por la kongreso ne estas eble tuj respondi. Paciencon! K. M.

Anoncetoj.

La kosto por unufoja enpresigo ĝis 25 vortoj egalas la prezon de 5 numeroj (duonkolekto) en la nacia valuto de l'anoncanto; por pliofta enpresigo rabato.

Frant Buhr, bankoficisto, Praha-Břevnov 257, Ĉeĥosl., deziras interŝanĝi il. kartoj kaj korespondadi pri katolika movado en Ĉeĥoslovakio.

Frant Lisý en Kladno, Stulcova 109, Bohem.-Ĉeĥosl., deziras korespondadi kaj interŝanĝi poŝtmarkojn el ĉiuj landoj.

Walter Brunner, Wien, XV., Gebr. Langg. 7, Aŭstrujo, deziras korespondadi kaj interŝanĝi poŝtmarkojn kaj markoj.

Jos. Schmidt, stud. theol., Laubnithöhe ap. Graz (nur dum somero), kaj pluraj kolegoj deziras korespondadi precipe kun aliaj kolegoj kaj pastroj.

S. Tijnunatis, gvidanto de katolika ĝenerala unuigo en Litovujo kaj kunredaktoro de organo de tiu ĉi unuigo „Lietuvos Mokykla“ (t. e. Lernejo de Litovujo), deziras korespondadi per leteroj kun la samaj samcelanoj pri aŭlanda katolika instruista organiza vivo kaj popolinstruistaj aferoj kun celo ricevitajn sciigojn aperigi en litova instruista prezo kaj komenci interkomunikaĵojn kun alilandaj organizoj ĝeneraltistaj katolikaj por alproksimigi k. p. Adreso: S. Tijnunatis, Kaunas, Lukšioj. 11. Lietuva, Litovujo.

Kiu kunhelpas konstrui preĝejon en la vilaĝo Wisterschan apud Teplitz-Schönau, Ĉeĥosl. Por monsendo akceptu nian antaŭdankon. Theodor Heiserholt, katehisto, Teplitz-Schönau.

Sr Emil Pfohl en Arnau, Bohemujo (Ĉeĥoslovakio), deziras korespondadi kun ĝesamideanoj ĉiuj landoj. Mi ankaŭ kolektas bildkartoj kaj poŝtmarkoj; respondu certe.

Ĉiuj samreligiĝoj, kiuj sendos 5.00 — 50 poŝtmarkojn malfortaĵ de sia lando, certe ricevos same tiom de belaj hungaraj poŝtmarkoj. Popp Zoltan, Miskolc, Szentpéter kapu 29/a, Hungario.

Sr W. Mudrak, Wien, XV., Gebr. Lang-Gasse 7 (Aŭstrujo), deziras korespondadi kun samideanoj el la tuta mondo pri mond-paco (germane, ĉeĥe kaj esperante). Mi respondas certe.

Sr Anatolio Volohov en Tambov, Kambarovskaja 48 (Rusujo), deziras korespondadi kun ĝesamideanoj el ĉiuj landoj dri diversaj temoj.

Sr Heinrich Rhein, Mainz (Germanujo), Hopfengarten 4, interŝanĝas poŝtmarkojn kun samideanoj el ĉiuj eŭropaj landoj. Valoro laŭ Senf. aŭ Michel.

Sr A. Marinović, VI, zandarm. brigade Split, Dalmacija (Jugoslavujo) deziras korespondi kun samideanoj el ĉiuj landoj, precipe kun fraŭlinoj.

Sr Pedro Juarez Cano, Santa Clara, Apartado 148 (Cuba), deziras interŝanĝi poŝtmarkojn, fotografiojn kun samideanoj el la tuta mondo. Li sendas de Cuba.

Sr József Bulski, Warszawska 59, Czatochowa (Polujo), deziras korespondadi per poŝtkartoj ilustritaj kaj interŝanĝi gazetojn kaj poŝtkartojn ilustritajn (bfl).

Poŝtmarkkolektantoj! Atentu! Mi interŝanĝas poŝtmarkojn kun la tuta mondo, sendu al mi poŝtmarkojn kaj mi ankaŭ sendos belajn hungarajn poŝtmarkojn. Németh László, Miskolc, Minorita rendház, Hungario.

Mi deziras korespondadi en Esperanto kun samideanoj el ĉiuj landoj, precipe kun kolektant(in)oj de poŝtmarkoj kaj kartoj ilustritaj. Sr Kazimierz Welz, seminariano, Seminario, Pomeranujo, Polujo.

Estro de la 3ª ordo de s. Francisko deziras skribi pri la agado kaj disvastiĝo de l' ordo en aliaj landoj. Frideriko Stelkosa, Breberen, poŝto Gangelt (Rheinland), Germanujo.

Aŭstralio: Korespondadi deziras kun katolikaj samideanoj ĉiulandaj l. p. K. p. m. Patrik Leahy, 36 Royal st., East Perth, West-Aŭstralio.

Mi deziras korespondadi kun seminarianoj de la tuta mondo. Joan Font Giralt, stud. teol., Cefdeleito de Moka. Seminario. Girona (Hispanujo).

Sr J. Bernhard, München 12, Guldeustraße 32a R. — deziras interŝanĝi poŝtkartojn ilustritajn (prefere preĝejoj, monumentoj) bfl. Poŝtmarkojn (mi ne sendas antaŭe) kun la tuta mondo.

Atentu! Novaj abonprezoj.

La daŭra senvalorigo de aŭstra, germana ktp. valutoj postulas plialtigon de abonprezoj por la koncernaj landoj; alie danĝeriga daŭra spero de K. M. La kondiĉoj por altvalutaj abonantoj ni klopodas plibonigi laŭpove: La prezoj por dua kolekto (11-20) estas jenaj:

Altvalutaj ŝtatoj: Svisujo, Hispanujo, Anglujo kaj similvalutaj ŝtatoj: 4 fr., p. a. ktp. Usono kaj s. v. ŝt.: 1 d.

Kiu mendas al unu sama adreso 5 (10) kolektojn, ricevas 1 (2) kolekton senkoste. Kiu varbas almenaŭ 5 novajn abonantojn ricevas unu kolekton senkoste.

Mezvalutaj ŝtatoj: Francujo, Belgujo kaj s. v. ŝt.: 5 fr.; Italujo, Jugoslavujo kaj s. v. ŝt.: 6 l., d.; Ĉeĥoslovakio, Romanujo kaj s. v. ŝt.: 10 ĉ. K., lev ktp.

Kiu mendas 10 (20) kolektojn por unu sama adreso ricevas 1 (2) kolekton senkoste. Kiu varbas almenaŭ 15 novajn abonantojn, ricevas unu kolekton senkoste.

Malaltvalutaj ŝtatoj: Germanujo, Baltikaj ŝtatoj: 30 g. M.; Polujo, Hungarujo: 300 p. M., h. Kr.; Aŭstrujo: 1000 aŭ. Kr.

Kiu mendas 30 kolektojn por unu sama adreso aŭ varbas almenaŭ 25 novajn abonantojn, ricevas unu kolekton senpaga.

NE. Oni sendu la monon plej bone per naciaj bankbiletoj de la propra lando al Paŭlus-eldonejo, Graz. Karmeliterplatz 5, Aŭstrujo, aŭ al la nacia direktoro de l'ka. Por Germanujo (Verlag Volkheim Karlsruhe 26.195), Aŭstrujo, Ĉeĥoslovakio, Svisujo oni postulu poŝttagojn de l' eldonejo. Oni povas komenci la abonon per iu ajn numero.

Oni ne pagu per poŝtavizoj!!

LEIPZIG-A FOIRO

La ĝenerala internacia Foiro de Germanujo

La unua kaj plej granda Foiro de la mondo.

Same grava por ekspozantoj kaj por aĉetantoj.

Ĝenerala Specimenfoiro kun Foiroj por Teknikoj kaj Konstrufako

Aŭtuna Foiro 1922 de la 27a de aŭgusto ĝis 2a de septembro.

Printempa Foiro 1923 de la 4a ĝis 10a de marto.

Informojn donas kaj alĝojn akceptas la Foiroĝejo por la Specimenfoiro en Leipzig:

MESSAMT FÜR DIE MUSTERMESSEN

IN LEIPZIG

III^a Internacia Foiro de Reichenberg

Ĉeĥoslovakio

12^a ĝis 20^a aŭgusto 1922.

Plej granda teksa merkato de la kontinento. Ekspozita specimenekspozicio de bohemiaj vitraĵoj, ceramiko, Gablonoj, bijuterioj, maŝinmerkato, paperfoiro, teknikaj kaj kemiaj produktaĵoj, Metalaj ledaj lignaj komercaĵoj kaj ludiloj. Lokaj specialaĵoj.

Ĝenerala ekspozicio de komercaĵoj.

Rabatitaj veturpasejoj; Facilo por eniro en Ĉeĥoslovakion. Esperanto uzata.

Messeamt Reichenberg (Esperanto-Fako), Ĉeĥoslovakio.

Frank Leonhard, La patro, Skizo konstruistita; 10paĝa.

Sapli Hanna, Kiel oni fondas kaj organizas Esperantan grupon? 2^a eldono; 32paĝa.

Anna v. Krane, Graco atendantita. Bfl. rakonto; 12paĝa.

Benedikto XV. Kristo kaj la ligo de la nacioj. 16paĝa.

Gvidlibro tra Graz. 80paĝa; klare presita kaj ilustrita.

Ĉio estas havebla ĉe

PAŬLUS-ELDONEJO, GRAZ (AŬSTRUJO)

Karmeliterplatz 5.

Anonco!
En ĉi tiu monato aperis

Katolika Preĝaro

Bonpapera — Bele bindita — Aprobita — Poŝformato. — 160paĝa.

Prezoj en sekventa numero. Antaŭmendojn akceptas:

PAŬLUS-ELDONEJO, Graz, Karmeliterplatz 5.

Societo anonima
CIGARFABRIKO
Ph. De Ruiter & Zoon
Culemborg (Nederlando).

Tutmonda eksportado.

Korespondantoj! Atentu!

Ĉiu el vi havas, kiel mi scias laŭ propra sperto, la deziron, posedi fotografiojn de sia korespondanto aŭ -ino. Sed la kutimaj fotoj estas hodiaŭ tro multekostaj por tiu ĉi celo. Mi povas al vi liveri por ĉi tiu interaĝo tre malmultekostajn.

belajn vizitkartojn kun via fotografiaĵo.

Prezo por 100 kartoj (formato 95:45 cm) kun bildo kaj nomo 80 gmk. Ĉiu plia linio da teksto 2 Mk. pli; sendkostoj 6 Mk. 100 poŝtkartoj kun via portreto aŭ la bildo (grupoj) 70 Mk.; sendkostoj 9 Mk.

50 gumarkoj kun via bildo 35 Mk.; sendkostoj 4 Mk. 100 gumarkoj kun via bildo 45 Mk.; sendkostoj 4 Mk. Postulu specimenojn! Skribu la pretekston klarega, eble duoble. Via fotografiaĵo estos resendata sendifekte. Livertempo nedeviga. Alsendo per rekomendita presajo.

... Vi demandas, ĉu mi estas kontenta, kaj mi respondas „Jes! trege!“ Via laboro estas bonega kaj beleza. — Konrado Domenech, Geron. — mi povas diri, ke ili estas bonegaj kaj belezaj. — J. V. Hollén, Bergenpoŝtoom.

Ferna-Versand, Plauen im Vogtland (Germanujo), Antonstraße 31.